

Täydentävä lausuma: Luottovaroitusjärjestelmän edut luottohuijausten torjunnassa epäselviä

Finanssiala ry (FA) jättää täydentävän lausuman henkilötunnuksen uudistamishankkeen informaatio-ohjauksen ja sidosryhmäyhteistyön työryhmän toimenpidesuositukseen.

Työryhmä suosittelee yhtenä toimenpiteenä, että selvitetäisiin tanskalaisen mallin mukaisen luottovaroitusjärjestelmän luomista väestötietojärjestelmän yhteyteen. Finanssiala ry:lle on jäänyt epäselväksi luottovaroitusjärjestelmän perimmäisen tehtävän toteutuminen: millä tavoin luottovaroitusjärjestelmällä vähennettäisiin petollisessa mielessä otettuja luottoja verrattuna nykytilanteeseen?

Markkinoilla on jo tällä hetkellä luotottajia sitovia luottokieltoja kansalaisille tarjoavia yhtiöitä. Luotottajien vapaaehtoisesti käyttöönottama, oikeudellisesti ei-sitova luottovaroitusjärjestelmä ei välttämättä toisi nykytilanteeseen juurikaan muutosta. Yhteys positiiviseen luottorekisteriin ja sinne mahdollisesti suunniteltavaan luottovaroitukseen on myös epäselvä.

Järjestelmää on kaavailtu kansalaiselle helppokäyttöiseksi, Suomi.fi-palvelun kautta vahvan sähköisen tunnistamisen kautta hallittavaksi palveluksi. Luotonsaanti edellyttää osamaksukauppaa lukuun ottamatta vahvaa tunnistamista tai sähköistä tunnistamista. Mikäli henkilön sähköiset tunnistusvälineet ovat joutuneet väärin käsiin, pystyy rikollisin aikein luottoa ottava kirjautumaan samoilla tunnuksilla Suomi.fi-palveluun ja poistamaan luottovaroituksen ennen luoton hakemista.

Mikäli luottovaroitusjärjestelmän perustamista selvitetään tarkemmin, on heti alkuvaiheessa kirkastettava, millä mekanismeilla järjestelmällä voidaan puuttua nykytilannetta paremmin väärillä identiteeteillä otettuihin luottoihin. FA peräänkuuluttaa ennen kaikkea luottovaroitusjärjestelmästä asiakkaille ja luotonantajille petostentorjuntatyössä koituvien hyötyjen osoittamista heti mahdollisen selvityksen alkuvaiheessa.

Jussi Karhunen
Kehityspäällikkö, Finanssiala ry